

Zpráva o činnosti v roce 2020

Česká speleologická společnost
Základní organizace 4-01
Liberec

OBSAH	2
ZPRÁVA O ČINNOSTI VÝBORU ZO	3
SLOŽENÍ VÝBORU ZO 2020	3
ZPRÁVA POKLADNÍKA A REVIZORA	3
ČLENSKÁ ZÁKLADNA	3
ČINNOST VÝBORU V ROCE 2020	3
WWW STRÁNKY	4
SPONZORSKÉ DARY, DOTACE, GRANTY	4
PUBLIKAČNÍ A PREZENTAČNÍ ČINNOST	4
SEMINÁŘ KLOKOČKY	5
SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGANIZACEMI	5
VÝZKUMNÁ ČINNOST - KRASOVÉ JESKYNĚ	6
ZÁPADNÍ JESKYNĚ	6
OTVÍRKA ZÁVRTU NA PLÁNÍCH	7
HANYCHOVSKÁ JESKYNĚ	8
LOUPEŽNICKÁ JESKYNĚ	9
POVRCHOVÝ PRŮZKUM	9
VÝZKUMNÁ ČINNOST - PSEUDOKRAS	10
ČESKOLIPSKO - PALEDOVÉ JESKYNĚ	10
JIZERSKÉ HORY	10
ČESKÝ RÁJ	11
MONTANISTIKA	14
SPELEOPOTÁPĚNÍ	14
SPELEOAKCE V ZAHRANIČÍ	14
EXPEDICE SLOVENSKO 2020	14
EXPEDICE MAGANIK 2020	15
BIOSPELEOLOGIE	16
RŮZNÉ	17
BOUDA NA VELKÉM VÁPENNÉM VRCHU	17
OPRAVA TERÉNNÍ STANICE MALÁ BASA	17
ENVIROMENTÁLNÍ AKCE	18
SPELEOLOGICKÝ DEN V PANSKÉM LOMU	18
SPOLEČENSKÁ RUBRIKA	19
Významná výročí	19
PŘÍLOHY	20

Zpráva o činnosti výboru ZO

SLOŽENÍ VÝBORU ZO 2020.

Předseda – Ivan Rous
Místopředseda – Daniel Horáček
Jednatel – Jiří Fichtner
Pokladník, hospodář – Miroslav Vyvadil
člen výboru – Jiří Honzejek
Revizor – Vladimír Navrátil

ZPRÁVA POKLADNÍKA A HOSPODÁŘE

ÚČETNÍ VÝKAZ 2020:

Pokladna	- převod z 2019	10 509,-
	- zůstatek 2020	19 703,-
Banka	- převod z 2018	150 598,68
	- zůstatek 2019	134 270,68
Příjmy	2020	33 600,-
Výdaje	2020	40 734,-

Hospodářský výsledek **-7 134,00**

Příjmy:	- dotace sportovní fon města Libere	0,-
	- dotace nadace Ivana Dejmal	0,-
	- příspěvky členů	33 600,-
	- ostatní (hospodářská činnost)	0,-
Výdaje:	- Materiál	365,-
	- DKP	2 070,-
	- služby	11 580,-
	- cestovné	0,-
	- odvody ze členských příspěvků	25 200,-
	- občerstvení	0,-
	- Režie	1 258,-

ZPRÁVA REVIZORA

Na základě kontroly účetní evidence za rok 2020 nebyly shledány žádné závažné nedostatky. Drobné nedostatky byly odstraněny přímo na místě kontroly. Účetnictví je transparentní a dokládá dobré nakládání s finančními prostředky ZO.

ČLENSKÁ ZÁKLADNA

V roce 2020 měla naše ZO 42 členů, se kterými spolupracovalo 6 externistů. Většina členů se podílí dle svých časových, zdravotních a rodinných možností na výzkumných akcích na domácích, ale i na zahraničních lokalitách.

ČINNOST VÝBORU V ROCE 2020

V průběhu roku 2020 se výbor scházel v případě řešení zásadních otázek činnosti ZO, v libereckém Šutr-baru, případně z důvodu omezení kvůli pandemii Covid 19 řešil zásadní otázky pomocí elektronické a telefonické komunikace. Hlavní body, které výbor ZO projednával, byly: příprava Speleologického dne, otvírka a zajištění závrtu na Pláních pod Ještědem a příprava výroční schůze naplánované na únor 2021.

Složitou situací k řešení bylo, zda vůbec uspořádáme Speleologický den, nebo jej zrušíme. Nad tímto se výbor musel zamyslet, protože jsme zůstali bez finančních prostředků. To bylo zapříčiněno zrušením Sportovního fondu, který byl vytunelován pro podporu bohatého hokejového klubu Bílý tygři. Dále pak nepodpořením naší žádosti od Nadace Ivana Dejmal, která měla na rozdělení menší finanční prostředky než v předchozích letech a jiné podané projekty měly vyšší prioritu. Jediná přislíbená podpora byly ceny do bednované od pivovaru Konrád. Po delší úvaze jsme rozhodli, že akci uspořádáme v naší režii. Z důvodu úspor byla omezena propagace jen na pozvánky ve sdělovacích prostředcích, kterou máme tradičně zdarma. Placený výlep plakátu nebyl realizován. Nakonec byla akce i mírně zisková díky vybrané částce na dobrovolném vstupném.

Velice mimořádnou akcí byla příprava a realizace otvírky a zabezpečení závrtu na Pláních pod Ještědem. Tímto problémem se výbor zabývá opakovaně již několik let, kdy řešení tohoto záměru bylo v roce 2020 intenzivnější v souvislosti i s jeho realizací. Jednak se sháněl co nejlevnější bagr na vybagrování závrtu a poté jeho následovné zahrnutí po vystrojení přístupové šachty. Pro vystrojení přístupové šachty byly nejprve zvažovány železobetonové skruže, od čehož se ustoupilo kvůli jejich pořizovací ceně, a též kvůli tomu, že nikde nebyly skladem. V neposlední řadě také pro nesnadnou manipulaci. Další a též použité řešení bylo svařit kovovou konstrukci, která bude do závrtu zahrnuta. Ivanovi Rousovi se podařilo během pár dnů získat většinu kovového materiálu pomocí fundraisingu přes FB. Zbytek materiálu, což byly zejména kari sítě, byl pak dokoupen. Akce byla roce 2020 zrealizována, ale do roku 2021 se ještě promítanou některé náklady, které jsme nezvládli proplatit.

Poslední schůze výboru proběhla 21.1.2021, na které se řešila výroční schůze ZO. Pokud by to pandemická situace dovolila, tato výroční schůze by se konala dne 26.2.2021 v prostorách Severočeského muzea. Pro případ trvání protipandemických opatření výbor pověřil Jiřího Fichtnera přípravou elektronického hlasování s dopředu stanovenými usneseními.

Na závěr bych jen doplnil, že výbor ZO zajistil prodloužení výjimky na speleologickou činnost na území CHKO Český ráj, povolení k vjezdu do lesa na území LS Ještěd a projednal kandidaturu naší ZO na pořádání podzimního setkání jeskyňářů v některém roce 2023 až 2025. Toto by se mohlo konat v prostorách turistické chaty na Pláních pod Ještědem.

WWW STRÁNKY

ZWebové stránky a facebookový profil naší skupiny je pravidelně aktualizovaný a daří se nám přidávat alespoň jeden příspěvek za měsíc. Většinou jich je více, dle toho jak aktivně naše skupina působí. Díky tomuto se stále zvyšuje sledovanost a zájem o naši skupinu. Na facebookovém profilu se zájem o naši prezentaci oproti loňskému roku zvýšil o 200% a na webových stránkách dokonce o 500%. Zájem je hlavně z řad jeskyňářů z ostatních skupin po celé republice, nicméně zvýšil se zájem i z řad laické veřejnosti. Díky tomuto zájmu nám při průzkumech pomohli noví zájemci o podzemí, což je hlavním účelem celé této prezentace.

Krom pravidelných zpráviček z našeho podzemí aktualizujeme informace na webových stránkách. Postupně jak vznikají mapy jeskyní, doplňujeme informace na veřejné i neveřejné části našeho webu.

SPONZORSKÉ DARY, DOTACE A GRANTY

V roce 2020 jsme žádali Sportovní fond města Liberec o částku 10.000,- Kč na pořádání speleologického dne. Bohužel tento fond byl zrušen poté, co byly peníze ze všech městských fondů věnovány zastupitelstvem města Liberec bohatému sportovnímu klubu Bílý tygři, čímž všechny neziskové organizace přišly o možnost získat dotaci na veřejně prospěšné akce. Dále bylo žádáno u Nadace Ivana Dejmalu o částku 8.000,- Kč, taktéž na Speleologický den.

I v tomto případě naše žádost nebyla podpořena. Důvodem nepodpoření naší žádosti byl nedostatek financí, které měla nadace k rozdělení a náš projekt nedosáhl takové priority jako jiné podané žádosti.

Sponzorovi děkujeme.

Publikační a prezentační činnost

ODBOBNÉ PUBLIKACE:

Josef KLOMÍNSKÝ, Otmar PETYNIÁK, Ivan ROUS (eds), Milan AUE, Vladimír BĚLOHRADSKÝ, Barbora DUDÍKOVÁ, Oldřich HOLÁSEK, Vratislav PECINA, Lenka RUKAVIČKOVÁ, Jakub ŠREK, Jiří SEDLÁK & Markéta VAJSKEBROVÁ: Urbanistická geologie správního území Jablonce nad Nisou (severní Čechy). In: Sborník Severočeského Muzea, Přírodní Vědy 38: XX–XX, 2020
(podzemní objekty města Jablonec nad Nisou)
ROUS Ivan: Plán Liberce v osudovém roce 1945, rekonstrukční a kompilační mapa, Liberec 2020
(podzemní objekty z 2. sv. války v Liberci)

SEMINÁŘ KLOKOIČKY

Ve dnech 8. – 10. března proběhlo nepravidelné setkávání geologů Klokočky 2020 s důrazem na závrtů, protože byl předpoklad jejich mapování v Českém ráji pro AOPK ČR. Jednalo se o jednu z mála akcí, která nebyla omezena koronavirem.

V období červenec – říjen probíhalo mapování závrtů v CHKO Český ráj. Bylo zdokumentováno cca 700 objektů převážně mimo krasové podloží. Při domalování dne 28.10. se nám omylem podařilo nalézt přes 50 m nových prostor v jeskyni Zaměněná. V následujícím nadšení se podařilo nalézt průplaz mezi dvěma jeskyněmi jižně od Rozumova na Klokočkách. Délka (>60 m), ale možná i plocha je srovnatelná s Postojnou, jen je prostor značně zaplněn pískem.

Zhruba v polovině prázdnin jsme byli kontaktováni Miroslavem Coubalem z Geologického ústavu České akademie věd s prosbou, zda bychom nepomohli s dokumentací tektonických zrcadel v Klokočských skalách. Ta vznikají, když se především při horizontálních pohybech po sobě posouvají skalní bloky. Na smykové ploše se zrnka písku drtí na prach a dochází i k jejich rozpouštění. Vzniká tak sklovitý povrch s drobnými vlnkami či rýhami (striace).

V té době jsme věděli o pěti plochách se zřetelným záznamem posunu a dalších šesti lokalitách s úlomky tektonických zrcadel. Tam kde jsou úlomky by mohly být i neporušené ohlazy, a tak bylo započato s cíleným průzkumem. Nakonec se je podařilo nalézt na většině starých lokalit a v řadě nových. Celkový počet lokalit dosáhl 26 a z toho pouze na 7 jsou známy zatím jen úlomky. Na nejbohatších z lokalit máme i více než deset ohlazových ploch v rámci jedné jeskyně a pouze zcela výjimečně jen jedinou plochu.

K čemu taková tektonická zrcadla jsou? Orientace striací ukazují osu pohybu. Drobné odtrhy napovídají, kterým směrem se plochy posouvaly vůči sobě. Dá se z toho vypočítat napěťové pole, které v době vzniku tektonických zrcadel na zdejší krajinu působilo. Může nám to napovědět, v kterém období vznikly, protože jednotlivé fáze napětí jsou známy i z řady jiných lokalit. Co však už tušíme dávno je to, že tyto pohyby jsou příčinou vzniku řady jeskyní, které byly označovány jako vrstevní.

Na sklonku roku byl Jan Mertlík oficiálně jmenován předsedou Komise pro pseudokras ČSS.

Spolupráce s jinými organizacemi

Se členy ZO ČSS 3-02 Jeskyněři Plzeň se naši členové podílí na průzkumu chiropterofauny v Krušných horách na lokalitě Mauritius v Hřebečné u Abertam. Také spolupracujeme s Geologickým ústavem struktury mechaniky hornin akademie věd ČR, v.v.i., který má na jedné z našich lokalit, v Západní jeskyni, umístěny dva přístroje měřící pohyb horninových masívů v závislosti na Lužické poruše, která probíhá několik stovek metrů od jeskyně. Též s tímto ústavem spolupracujeme při výzkumu jeskyní a suťových agregací v Českém ráji, Lužických horách a Českém středohoří.

Se ZO ČSS 6 – 14 Suchý žleb spolupracuje naše ZO na průzkumu jeskyní v Črné hoře v masivu Maganik, kde za naší ZO působí Ladislav Pašek.

PŘESHraniční SPOLUPRÁCE

S polskými kolegy z Wroclawské grupy Chiropterologiczne jsme se tradičně podíleli na zimním sčítání netopýrů v jeskyních hory Polom.

Výzkumná činnost -Krasové Jeskyně

ZÁPADNÍ JESKYNĚ

V Západní jeskyni jsme realizovali pouhé dvě akce, při nichž jsme provedli dvě sondy na opačných koncích jeskyně. První z nich byl krátký průzkum v horní části Ponorového domu, jen nějakých 11 metrů pod povrchem. Pod krátkou přítokovou chodbičkou do domu z jv. směru jsme odkryli kontakt s podložními fylitickými břidlicemi, zde uloženými v převrácené poloze pod starším vápencem, tak jako podél celé Hlavní chodby. Průzkum zabral 16 osobohodin práce. Vznikla zhruba dva metry dlouhá kapsa v úzké kontaktní zóně slinitého vápence, břidlic a masivního vápence. Nález břidlic právě v tomto místě je další malá část do celkového obrazu jeskyně, mj. ještě zmenšuje pravděpodobnost jakéhokoli pokračování jeskyně jv. od jezírka, které je v jedné linii a přibližně stejné výšce o několik metrů dále.

Hlavní zájem máme na druhé straně v Nové jeskyni, kde se nacházejí zasedimentované trativody slibující další pokračování. Zvažujeme zde dvě technologie vyklizení, a to hydrotěžbu nebo klasické kopání a dopravu na výsypku. Zároveň se nabízí dvě místa pro hlavní průzkum – konec Blátivé chodby nebo prostor před vstupem do chodby. Obě technologie i zájmová místa mají své výhody i problémy, nejdříve proto chceme ověřit složení sedimentu do hloubky a profily evakuačního prostoru na krátkých úsecích.

Blátivá chodba tvoří opticky jeden celek s hlavním prostorem Nové jeskyně, který zde ale zcela mění charakter. V současnosti je část před chodbou poměrně široká ukloněná prostora, jejíž strop byl výrazně modelován vodou proudící jjz. směrem a nyní se noří do masy jílovitého sedimentu.

Oproti tomu Blátivá chodba, byť by zde byla obvyklá vysoká ukloněná korodovaná puklina, budí dojem podstatně menšího obtokového kanálu, kterým voda proudila zjz. směrem poté, co se zahltil původní směr. Díky našim kolegům, kteří zde před více než 40 lety vyklidili část profilu, vidíme v přední části chodby, že stěny mají tendenci se k počvě sbíhat, což podporuje domněnku o původním tlakovém, vadózně přemodelovaném kanálu. Strop s drobnou stalaktitovou výzdobou svědčí o stojaté vodě po zanesení chodby.

Současná zadní část chodby byla zanesena v celém profilu, je bez krápníkové výzdoby, zato nese výraznější znaky proudění. Je zde v menší míře vyvinutá dovrchní koroze, drobné evorzní tvary i erozní rýhy u počvy. Nalezené velmi malé reliktu sintru na stěnách ukazují na někdejší oživení vodního režimu a vyklizení většiny už existující výplně před závěrečným zanesením prostoru holocénní hlinou.

Celá chodba drží s jedním esovitým zalomením stálý směr, vůdčí puklina ve stropě je téměř neznatelná. Různé ukazatele hovoří pro i proti výše zmíněným dohadům o kanálu, a to ještě více motivuje k poznání skutečného charakteru chodby.

Po první mělké skrývce u vstupu do chodby v roce 2019 jsme nyní zahlubili počvu téměř na samém konci – 2 metry před někdejší čelbou opuštěnou někdy v roce 1979 zřejmě i kvůli velmi stísněnému prostoru a práci vleže hlavou mírně dolů, protože zde začíná strop chodby klesat. 20. srpna jsme zde začali s prvním kopáním, prozatím bez transportu materiálu. 3. října jsme už na dočasnou deponii v jeskyni přemístili 40 dvacetilitrových kanystrů (0,8 m³) jílu a vytvořili tak v počvě sondu dlouhou 120 cm, hloubkou 80 cm a širokou 80 cm, tzn. v celé šíři chodby. Celková výška chodby je teď v tomto místě 150 cm, což umožňuje další smysluplnou práci. Skalního dna nebylo dosaženo a jižní stěna mírně ubíhá do šířky, v plánu je tak další prohlubování. Průzkumem v Blátivé chodbě jsme zatím strávili 30 osobohodin.

Při hledání vhodných míst k sondáži stojí za zmínku nález velmi neostrých kontur fosilie ve vodou opracovaném stropě z velmi čistého masivního vápence, který mimochodem na této lokalitě tvořil jádro bývalého lomu. Obrys fosilie cca 7 cm velké, oválného tvaru, díky odlišné tvrdosti nepatrně vystupuje a je znatelný jen při šikmém osvětlení. Pro bližší ohledání je třeba prohloubit sediment, nachází se v extrémně nízkém prostoru, kde nelze ani otočit hlavu.

OTVÍRKA ZÁVRTU NA PLÁNÍCH

V roce 2020 přistoupili členové ZO 4-01 Liberec k otvírce závrtu na Pláních. Na zájmovém místě byl v roce 1963 proveden geologický vrt č. 11, o hloubce 280 metrů a průměru 300 mm. Nehluboko pod terénem prochází původní vrt krasovou dutinou o výšce 2,8 m. Strop dutiny je v hloubce 9 m. Dále jsme provedli spolu s Českou geologickou službou a firmou Inset řadu geofyzikálních měření, které potvrdily, že deprese v sedle Plání je závrt s možností průstupu do čočky zkrasovělých vápenců. Poslední profil ERT o délce cca 0,5 km z července 2020 umožnil vymodelovat řez, na které jsou modrou barvou označeny nízké odpory, tedy zkrasovělé vápence. Právě v místě závrtu jsou nízké odpory detekovány až k povrchu, což potvrdilo naše předpoklady a starší měření GPR.

17. října 2020

Těžkou technikou byla provedena otvírka závrtu do hloubky 6 metrů. Byl obnažen bok závrtu a potvrdilo se, že jde o krasový útvar vyplněný sedimenty.

18. října 2020

V hloubce 6,5 metrů byl objeven jemný sediment, který se ukládal do již volných prostor. Přibližně jednu čtvrtinu plochy dna zabírá krasový kanál, nebo zasedimentovaná dutina, která pokračuje pod úhlem 45 až 70 stupňů severovýchodním směrem.

Následně byl výkop zabezpečen ohradou a výstražnou páskou. Dřevo pocházelo po dohodě s revírníkem ze sousedního pozemku LČR.

24. října 2020

Přímo v sedle Plání byla svařena konstrukce šachty a byla dočištěna dosedací plocha. Šachta je svařena z ocelových jeleků a obložení zajišťují PVC UV odolné desky.

25. října 2020

Za pomoci těžké techniky byla šachta usazena do závrtu, obložena PVC deskami a po okraj zasypána. Během zásypu byla zemina jílovitého charakteru hutněna, což způsobilo, že materiál byl více zhutněn než bylo jeho přirozené uložení. Největší vápencové balvany v počtu asi sedmi kusů byly ponechány na povrchu a po úpravě poslouží k estetickému dorovnání nízkého svahu závrtu. Zároveň budou sloužit jako ukázka skalního podloží.

HANYCHOVSKÁ JEKSYNĚ

Letošní rok jsme se rozhodli po letech výzkumů prolongací přemapovat Hanychovskou jeskyni. Od poslední mapy se hodně pracovalo ve vstupní propasti a ne všechny zadní prostory jeskyně byly tehdejšími metodami snadno zmapovatelné.

Mapování tak byla skupinová akce, kdy každý chvilku tahá pilku :-D.

Práce na mapě jsme zahájili vlastně již v roce 2014, kdy nás technické potíže vyhnaly od mapování. Tehdy jsme s M.Šulcem zmapovali zadní části jeskyně ale po pár metrech mapování nám došla baterie v PDA. Přesto se tehdejší náměry daly použít při kreslení aktuální mapy v oblasti sondy pod Účkem.

Další etapa mapování nastala až po dlouhých 6 letech, kdy se tým mapérů Fichtíků po hecování ze strany skupiny pustil do přemapování. Ale nebylo to zadarmo, abychom se mohli pohodlně pohybovat v úzkých plazivkách Hanychovské jeskyně, bylo nutné abychom dohromady obětovali(zhubli) 21 kg vánočních, dovolenkových a jiných tuků. :-D

Když jsme dostatečně dozráli, podařilo se nám zaměřit hlavní tah Hanychovské jeskyně. V jeskyni jsme strávili 5h, kdy jsme po celou dobu v plazivkách tahali Disto a malou příklepovou akuvrtačku, zapůjčenou od D.Horáčka. Během měření jsme v jeskyni umístili cca 20 stabilizovaných bodů a další nespočet bodů využili z přírodní palety hran a zlomů. Hlavním tahem jsme se dostali až do posledního dómku před velice známým Účkem a Srdcovou chodbou, které jsou nejextrémnějšími průlezy celé jeskyně. Vlastně i na celém Ještědském hřbetu.

Už při překreslování mapy na PC v domácích podmínkách byla zjištěna zajímavá komunikace mezi odtokovou částí jeskyně, Účkem a sondou pod Účkem. Po tomto zjištění a komunikaci s D.Horáčkem bylo domluveno, že zkusí po letech opět zdolat Účko a Srdcovou chodbu.

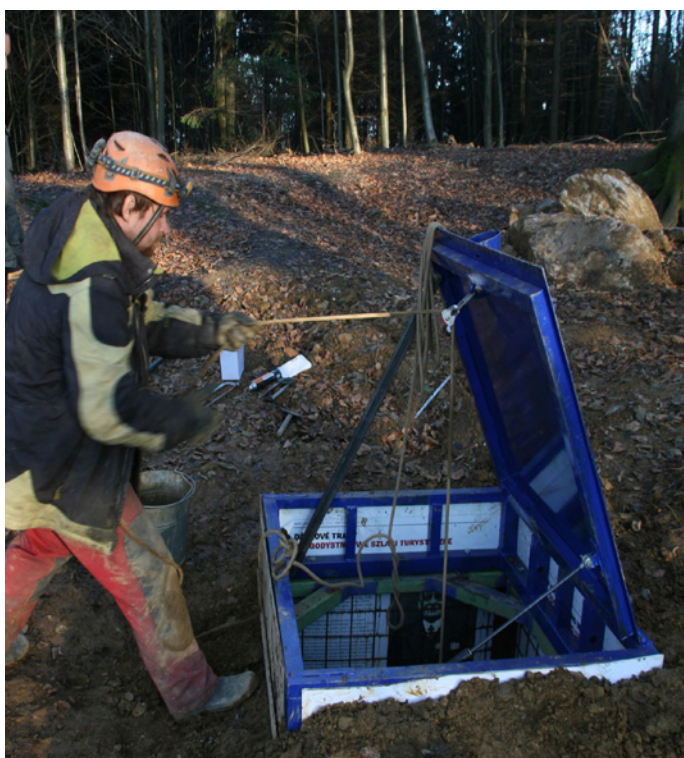
Fichtík s Horáčkem tedy znovu vyrazili zaměřit Účko. Vzhledem k tomu, že D.Horáček je schopen prolézt úzké prostory, dokázal s distem zaměřit 8m paralelní chodby přibližně v polovině jeskyně.

8. listopadu 2020

Následně byl na ohlubeň šachty přimontován límec s poklopem vysokým, který vyrobil Pavel Šercl z Jizerskohorského technického muzea se členy ZO.

V dalších týdnech v závěru roku 2020 byly provedeny dvě prolongační akce, kdy byla šachta prohloubena na úroveň 12 metrů od ohlubeň. V hloubce 11,5 m se začaly objevovat volné kapsy s hladinami sedimentů. V závěru roku 2020 se celá konstrukce šachty propadla - bez jakéhokoliv poškození - o 20 cm a zároveň poklesla okolní půda načechraná výkopem. Vykopaná část šachty mimo její konstrukci, byla zavalena. Původní předpoklad pažení po 2 metrech prohloubení byl přehodnocen na pažení po 1 metru, které bude montováno přímo na patu šachty. Předpokládáme, že k odstranění závalu bude stačit jednodenní akce. V roce 2021 se bude pokračovat v prolongaci závrtu do zatím neznámé hloubky s cílem odhalení masivu.

Bohužel ani jemu se přes jeho hubenou postavu nepodařilo dostat za ohyb Účka. Na dokončení mapy jsme tedy poprosili naše kamarády Mertlíky, kteří jsou aktuálně nejhubenější z celé skupiny libereckých jeskyňářů. Těm se podařilo dostat za Účko do posledního dómu a vše doměřit.

Nicméně ani toto zaměření nebylo zadarmo. Po prvním prolezení Účka a zakreslení pracovní mapy se zdálo, že v měření je chyba vzhledem k představě jak Účko vypadá. Kuba tak musel měření a prolézání ještě 2x opakovat, než nám došlo, že představa o Účku je úplně jiná. Ve skutečnosti se jedná o úzký pravoúhlý zlom a náměry teprve nyní odpovídají realu. Srdcovou chodbu se, ale, ani Mertlíkům nepodařilo prolézt, takže finální část jeskyně s 3m puklinou je dokreslena pouze na základě vyprávění D.Horáčka, který byl v předchozích letech jediným z jeskyňářů, který tuto chodbu prolezl a nahlédl do pokračování jeskyně.

LOUPEŽNICKÁ JESKYNĚ V KŘÍŽANECH

Na lokalitě probíhá v posledních dvou letech intenzivní činnost v tzv. Liščí a Jezevčí chodbě. V roce 2020 zde proběhlo 16 akcí v celkové délce 130 osobohodin, kdy byla chodba čištěna od jeskynního sedimentu, přičemž velké kameny byly pro transport upravovány pomocí trhavého vápna Cevamitu. Mimo to byly vyklíženy i silné nánosy z doby, kdy sloužila jako zvířecí brloh.

Mezi 2. a 6. říjnem neznámý vandal zničil zámek uzávěry jeskyně, aby mohl „prozkoumat“ celou jeskyni, jejíž poloha je turisticky dobře známa, jeskyně s informační cedulí je totiž jedna ze zastávek okruhu po Solwayově lomu. V krátké době byl vyhotoven výkres pro výrobu částí na opravu a následně vyměněn zámek a zamykací čep.

POVRCHOVÉ PRŮZKUMY

JEŠTĚDSKÝ HŘBET

Na Ještědu jsme 28.11. za chladného počasí a sněhové pokrývky provedli jednu větší obchůzku se zaměřením na průduchy vzduchu z podzemních dutin v oblasti mezi Pláněmi a Basou. Konkrétně Pláně jsou v poslední době cílem pravidelných kontrol, protože zde už několik let vyvíjíme průzkumnou činnost včetně objevu jeskyně Dvoustovky či prací na otvírce předpokládané jeskyně „Velké Pláňské“. Výsledkem listopadové kontroly je detekce několika známých i jednoho nově nalezeného „komínku“ skrz vrstvu sněhu:

- 1) 5 metrů od šachty Pláňské směrem k Dvoustovce (nový)
- 2) průduch z dómu A ve Dvoustovce (známý)
- 3) zakrytá puklina na vrcholové plošině několik metrů jz. od Dvoustovky (známý, zřejmě protažení pukliny od vstupní síňky jeskyně)
- 4) u jednoho z drobných skalních výchozů v malé stráni mezi Pláňskou a Dvoustovkou (známý)

Dne 30.12. jsme provedli několik samostatných obchůzek v širší oblasti v Západní části hřbetu mezi Sloními kameny, Vysokou a Velkým Vápenným s důrazem na výskyty poloh vápence na Vysoké, průběh Lužické poruchy od Vysoké k Jítravě, bývalé pískovcové lomy na Vysoké, a četné jeskyně a polojeskyně skalních útvarů Havranu v Jítravském sedle, kde ještě v začátku roku 2021 proběhl prvotní speleoprůzkum.

Výzkumná činnost - pseudokras

ČESKOLIPSKO

PALEDOVÉ JESKYNĚ

Již několik let provádíme pravidelné sledování klimatu paledové jeskyně na Bezdězu, Ledové jeskyně Naděje a Ledové jeskyně Na Bukové hoře. Výsledky budou zpracovány až za několik let zpětně, přesto je patrné, že teplé zimy v posledních několika letech tohoto mikroklimatu vůbec nepřály. Navíc dosloužily dva datalogery, kdy jeden byl umístěn v Ledové jeskyni Naděje a druhý v horní komoře v Ledové jeskyni na Bezdězu. Díky tomuto nemáme měření z těchto míst za poslední rok.

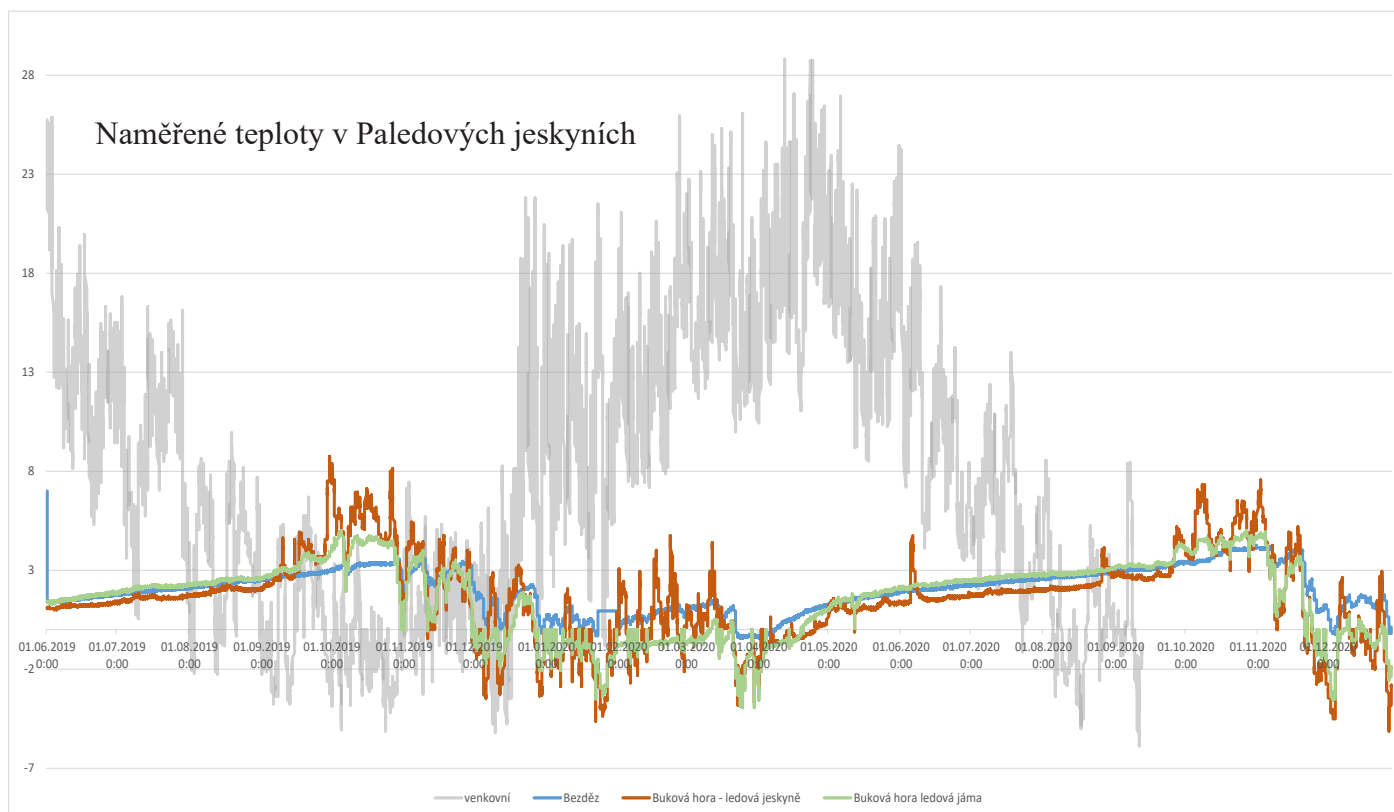
JIZERSKÉ HORY

V období mezi polovinou března a polovinou května bylo uskutečněno přes 60 výjezdů do terénu za účelem identifikace intruzivních hornin v rámci projektu ERN-914-03-CZ na kterém se podílí členové ZO 4-01 Liberec. Žilná tělesa podle hypotézy uveřejněné v publikaci Jeskyně a doly Jizerských hor (Rous 2019) tvoří predispozici pro vznik některých suťových a blokových jeskyň v Jizerských horách.

Bylo popsáno celkem 239 jednotlivých lokalit s důrazem na vyhledávání stop vulkanitů a lamproidních hornin v tocích a jeskyních Jizerských hor.

V červnu 2020 se podařilo objevit dosud neznámé intruzivní těleso bazanitu. Vysoko nad údolní osou Jana Stěhulková odvalila pár mechových drnů a prolezla do malé blokové jeskyně, na jejímž dně se nacházela vypreparovaná žíla bazanitu uložená v krušnohorském směru. Žilné těleso zde tvoří základ blokové jeskyně a je možné konkrétně popsat co se děje v takové místě a jak vzniká typická jizerská suťová nebo bloková jeskyně.

Před milióny let, asi v terciéru, byl v pohybu jeden z velkých zlomů táhnoucí se od Liberce přes Rudolfov a dále údolím Černé Nisy a Bílého Štolpichu až k Hejnicím. Takový zlom doprovází množství puklin často stejného směru a právě jedna taková puklina byla vyplněna žhavým magmatem o viskozitě sirupu. Možná se magma dostalo až na povrch a vznikaly v údolí lávové proudy, které dávno odnesla eroze. Teplota tekutého bazaltu je přes 1000 stupňů Celsia a při výlevu strhává úlomky okolních hornin a zároveň jim probublávají plynné složky.

Výzkum v pseudokrasových jeskyních Jizerských hor tak zásadní mírou přispívá k lepším znalostem o granitovém masivu, respektive o intruzích a extruzích v době mezi jeho vznikem před 320 mil. let a současností. v tomto ohledu je zajímavou zprávou „Izotopické stáří zirkonů v drahokamové asociaci se safírem z říčních sedimentů Jizerky v Jizerských horách“ (Sláma, Klomínský 2019). U nejmladších zirkonů z Jizerky bylo určeno stáří pouhých 5,64 miliónů let s možnou odchylkou v řádu pouhých deseti tisíců let. To znamená, že před pouhými necelými šesti milióny let probíhala v Jizerských horách vulkanická činnost! Jizerka se svojí dosud zjištěnou nejmladší vulkanickou činností se dostala v oblasti geologie do unikátního postavení v rámci celé lužické vulkanické oblasti.

V rámci projektu výzkumu intruzivních hornin v granitovém masivu Jizerských hor se speleologie stala nedílnou součástí a podmínkou výzkumu.

Pokud je prostor kam magma natéká úzký tak nastává rychlý odvod tepla z tekutiny, tuhne a v ní kusy natečených hornin, úlomků žuly a nakonec v ní zatuhnou i bubliny plynů. Právě to se stalo v údolí Štolpichu. Okolní granit byl výlevem takto žhavé tekutiny poškozen - alterován a to nejen tepelně, ale i chemicky. V dalších miliónech let se tato poškozená část dostala vlivem eroze a snižování povrchu do kontaktu s povětrnostními vlivy a především vodou. Bazalt je po utuhnutí velmi pevnou a houževnatou horninou, ale v podobě sotva pár desítek centimetrů tlusté žíly se bez opory rozpadá. Právě to se kontinuálně děje v Bílém Štolpichu. Poškozený granit v těsném okolí žíly připomíná spíše perk a tím že je protékaný vodou dochází k jeho odnosu a žíla se obnažuje nad okolní povrch. O žílu se však opírají obrovské bloky granitu a drtí ji. Z žíly se stále uvolňují jednotlivé kameny, okolní granit je odnášen v podobě perku potokem a údolí se neustále prohlubuje. Do údolí se sesouvají velké bloky granitu, tvoří příkrov a vzniká jeskyně typu valhala. Rychlost zahlubování je v tomto případě možná i v rádech centimetrů za rok, ale taková dynamika není nekonečná a po nějakém čase se celý proces zpomalí, či na dlouhou dobu zastaví. Pravděpodobně proto je tento jev doložen zatím z jediného místa v Jizerských horách.

ČESKÝ RÁJ

ZAMĚNĚNÁ JESKYNĚ

V závěru letošní sezóny se podařilo Mertlíkům navázat na nedávný objev Zaměněné jeskyně. Bylo objeveno nových 55 metrů!

Jeskyně byla objevena Fichtíky při mapování okolních jeskyní v roce 2019 a už při prvním průzkumu bylo zřejmé, že tato náhodně objevená jeskyně bude mít pokračování. Během roku 2019 zde Fichtíci provedli 1 mapovací a také 1 pracovní akci, při které se snížila úroveň sedimentů pod jedním z převisů v jeskyni. Následný průlez zasekla soustava kamenů, kterou bylo třeba rozebrat.

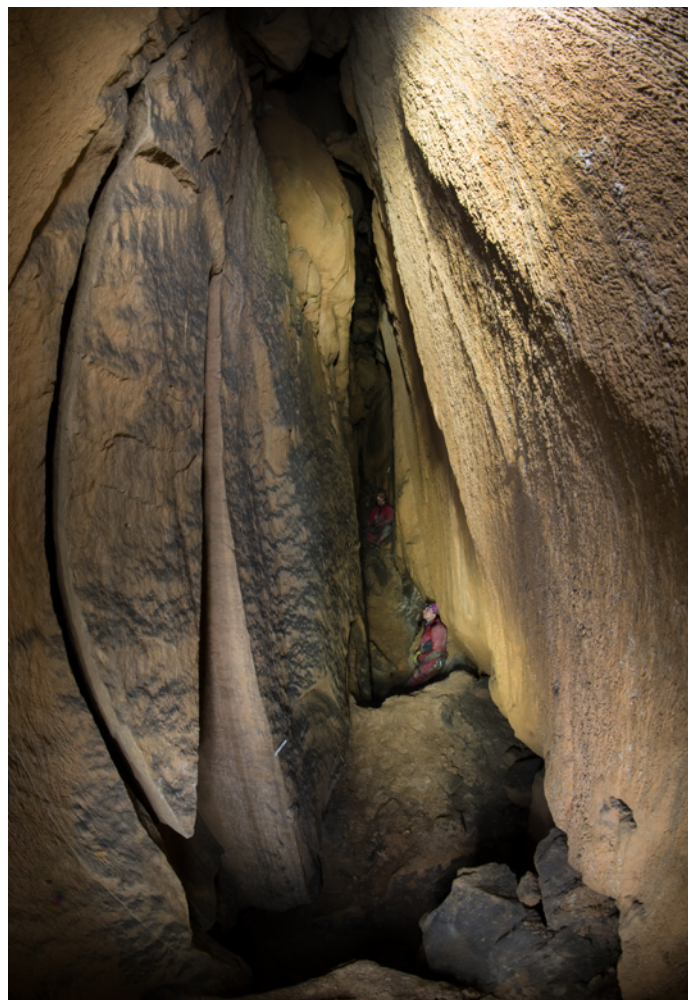

Na sklonku sezóny 2020 sem při výzkumu okolních závrtů zavítali Mertlíci, kteří do této jeskyně také nahlédli, a podařilo se jim velmi úzkým prostorem proklouznout a dostat se asi 5m klikatou úžinou pod kameny až na hranu velkého schodu. Pomocí Dista rychle zjistili hloubku, která se pohybovala kolem 8m. Museli se tedy znovu vrátit, tentokrát již vyzbrojeni lanem a lezeckými pomůckami, aby mohli sestoupit níže, do nových prostor. Po sestupu se dostali do úžasné prostory s velmi vysokým stropem – 13,5m a délkou, na kterou pomalu nestačilo ani světlo čelovky. Délka první prostory je úctyhodných 18m. Jelikož se objev podařil na státní svátek, byla tato prostora nazvána Revoluční třídou :-). V těchto prostorách byl také nalezen tzv. „blátokras“ jak jej nazval Honza Mertlík - Had. Ze kapávajícího bláta je zde obdobně jako ve vápencovém krasu vytvořen jeden stalagmit, sintrové kaskády dosahující výšky 5m a sintrové náteky, které pokryly celé stěny. Nalezené prostory pokračují dále a po prolezení dalšího místa pod kameny. Zde se průlezný prostor zúží jen na 40cm a láme se do pravého úhlu, ale to jen na okamžik, aby se po tomto průlezu opět otevřel do další 8m vysoké a 6m dlouhé prostory.

Po tomto objevu jsme na druhý den domluvili ještě jednu pracovní akci, při které bylo v plánu zvětšit úžinu, kterou se vstupuje do nových prostor, aby byla přístupná i jeskyňářům normální :-)) velikosti. Prvním kdo prostoupil úžinou byl totiž 13letý Vojta :-). Zároveň bylo v plánu získat kompletní data pro dokončení mapy. Kromě průstupu úžinou jsme rozšířili přítokovou chodbu, ve které byl schován ještě jeden domek pro cca 4 jeskyňáře. Mapování včetně rozšíření přítokové chodby a reportážního focení zabralo 3,5h.

Nové objevy mají celkovou délku 55metrů. Díky tomu se jeskyně rozrostla na úžasných 85m s celkovou denivelací 19m. Během zimy zde proběhne také několik zimních sčítání netopýrů. Předpokládáme zde početnou zimující kolonii netopýrů a vrápenců, o které se do letošních objevů nevědělo.

MAPOVÁNÍ JESKYNÍ

Mapování jeskyní v Českém ráji bylo v roce 2020 opravdu velmi významným počinem. Koncem roku 2019 a počátkem roku 2020 byli zaměřeny jeskyně na lokalitě Na Konících, konkrétně Znovuobjevená jeskyně, Jezevčí jeskyně u Valdštejna a jeskyně U Hlavatice. Následovalo náročné přemapování jeskyně Sklepy pod Troskami, o jehož průběhu bude více níže. Na podzim ještě byli zmapována v Prachovských skalách jeskyně Ve Studené rokli (5.9.2020) a v blízkosti vrchu Kozlov (381 m.n.m) Pohorská jeskyně (11.9.2020).

Mapování velmi známé jeskyně Sklepy pod Troskami započalo již v dubnu 2020, kdy jsme začali mapovat hlavní směry této jeskyně. Během 2 akcí jsme měli domapovány všechny v tu chvíli přístupné prostory. Abychom mohli dokončit zmapování všech přístupných chodeb, museli jsme koncem května udělat velkou vyklízeckou akci v zadních partiích jeskyně.

Akci jsme zahájili v 9:00 srazem na parkovišti, kdy se nás sešlo úctyhodných 9 jeskyňářů a jeskyňářek plus reportérka Českého rozhlasu, která poprosila naši skupinu o rozhovor.

Nejprve jsme přesunuli všechnu materiál, hlavně lana a barely do jeskyně, abychom mohli provádět čištění asi 40m dlouhé chodby s několika esíčky a stupni. A při této příležitosti jsme jeskyni představili reportérce, která se s námi odvážně pustila prvních pár metrů do nitra jeskyně a dala si s námi i první plazivku.

Dále už následovala samotná pracovní akce 120m od vchodu. Rozmístili jsme se podél celé trasy a každý jsme měli přidělený jeden úsek, kde jsme si postupně podávali a tahali barely.

Práce velmi rychle ubíhala a za 3 hodiny jsme měli celou chodbu vyčištěnou a znovu přístupnou. Dostali jsme se tak na konec této větve. Tato větev sice ještě pokračuje dál dle viditelné pukliny, ale vzhledem k malé šířce koncových prostor není v našich silách pokračovat a sledovat její směr.

Při této akci jsme zpřístupnili dalších asi 30m chodeb, které se nám podařilo domapovat koncem září. Dalším oříškem byla boční chodba nedaleko za vchodem, kam jsme se při mapování nemohli dostat. S tím nám pomohl Jakub Mertlík, který je velmi hubený a protáhnul se úvodní šterbinou a dodal nám poslední potřebné záměry pro dokreslení mapy.

Celková délka jeskyně je tak 223m s denivelací 11m, což z ní dělá druhou nejdelší jeskyni v Českém ráji - bohužel jen o 2 metry.

Montasnistika

V závěru roku 2020 jsme byli požádáni o průzkum studny v bývalém Liebiegově paláci. Studna byla osazena čerpacím zařízením, ale v 80. letech 20. století byla využita jako depozit sutě. Ve výzkumu se bude pokračovat v roce 2021.

V roce 2020 probíhal potápěčský výzkum na montanistických lokalitách u Nového Města pod Smrkem.

Speleopotápěči

Opět doposud nedodané podklady !!

Speleoakce v zahraničí

EXPEDICE SLOVENSKÝ KRAS

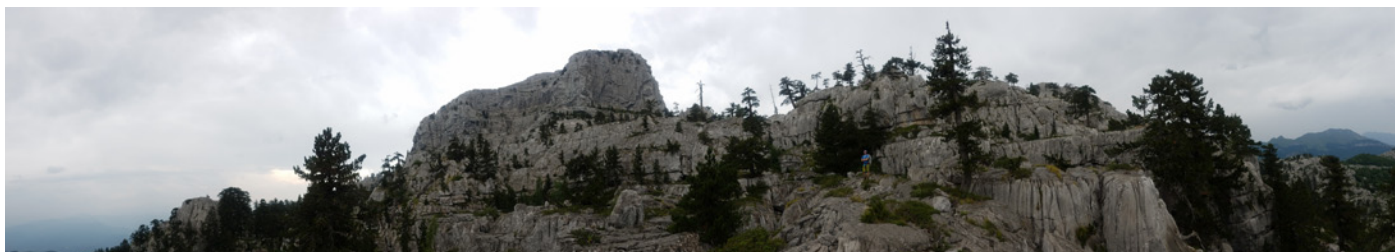
Po pauze roku 2019 jsme opět navštívili Slovenský kras. Výpravy se zúčastnilo sedm osob (B. Smolová, L. Appelt, J. Vyvadil, M. Vyvadil, J. Honzejek, K. Vyvadilová a Z. Hejňáková. Kromě krasové turistiky (Zádiel) jsme navštívili také sedm jeskyní v celkové délce okolo 6 km. V tamních propastech jsme mj. v rámci pracovní-exkurzní akce z Diviačeje p. (-123m) na Plešivecké planině odstranili pozůstatky srny v pokročilém stádiu rozkladu ležící přímo na vstupní uzavěře v prvním stupni propasti, což v předchozích týdnech velmi zneprjemňovalo zážitek zahraničním návštěvám.

Z přístupných jeskyní jsme mimo návštěvní hodiny prošli několik km z rozsáhlé jeskyně Baradla, kde jsme se kochali mj. 200 m dlouhou Síní obrů, nebo 25 m vysokým stlágmitem Hvězdárna. Stejně tak nadchly Gombasecká s brčkovou výzdobou a Krásnohorská se stalagmátem vysokým 32 m.

Výprava se včetně počasí nadmíru vydařila, příjemné myšlenky na další ročník ale zkalila v závěru roku zpráva o úmrtí našeho kamaráda, zkušeného jeskyňáře a také předsedy rožňavské skupiny Bartolomeje Šturmana, který nás po mnoho let provázel a podporoval v našem poznávání tohoto koutu Slovenska. Budeme na Berciho vzpomínat, a to nejen při dalších toulkách po tamním Krasu.

EXPEDICE MAGANIK

Jako jedni z mála jsme letos nedoplatili na uzavírání hranic a i tento rok jsme v malé skupince vyrazili do Černé Hory, kde nás čekal především úkol propojit jeskyně Iron Deep a Iron Breath do jednoho celku. Akci jsme pojali minimalisticky a kromě výše zmíněného cíle jsme chtěli v mezičase jen prolézt další vchody, případně si udělat výlet po povrchu bez cajků. Na akci jsme vyrazili v obvyklém složení, tj. Lad'a Pašek, Luboš Trtílek a já, podruhé se přidal i kamarád a lezec Tomáš Vašina a na závěr k nám z Loferu zavítal i Petr Čáslavský.

V Iron Breath jsme nejprve učinili pokus rozbít nejhorší místa v Koktavém meandru, bohužel, po chvíli selhala vrtačka, a tak jsme nenačali ani první úžinu. Do jeskyně jsme se pak vydali ve trojici Luboš, Tomáš a já, Lad'a Pašek musel zůstat nahoře napospas vlkům, štírům a medvědům, kteří se zde stabilně vyskytují.

Dá se říct, že akce proběhla v podstatě podle plánu a Petrův výpočet metrů zbývajících pro propojení relativně seděl. Odpoledne jsme sestoupili na bivak v -500m, přenocovali a ráno se vydali o nějakých 100 m hlouběji, až na větší terasu, rozdělující impozantní šachtu na dvě části. Dno se však zdálo být ještě příliš hluboko. Následující den jsme zdolali i zbytek propasti, která se už při slanění nápadně podobala té, do níž jsme před pár lety svítili zespodu, z Iron Deep. V Iron Deep nás překvapil totálně vyplavený starý bivak, kam jsme se vypravili na revizi materiálu. Z rozsáhlého depotu nevyužitých lan a kotvení jsme toho dne ještě pobrali, co se dalo, a vrátili se do -500, kde jsme strávili poslední noc této krátké výpravy. Po návratu do Base campu si tak mohli zaslouženě dopřát něčeho z hojných zásob piva a kořalky, které ani Lad'a Pašek nestihl během naší nepřítomnosti zlikvidovat. V klidném režimu jsme pak prošli další část škrapových polí a slanili do několika propastí. V jedné z nich jsme dna nedosáhli.

Propojením obou jeskyní jsme získali snadnější přístup k sifonu v Iron Deep. Kromě toho se na dně nachází jedno místo, kde by se možná dalo postoupit dolů, existuje zde i možnost lézt nahoru mohutnou šachtou proti proudu neznámého přítoku. V budoucnu však plánujeme především průzkum výše položených větví v Iron Deep, jako je Liberecká propast, kde jsme skončili ve volných propastech.

Ve výzkumu netopýrů působíme v oblasti Ještědského hřbetu, Českého ráje, Jizerských hor, Lužických hor a Českolipska. V rámci tohoto se podílíme zejména na zimním sčítání netopýrů v podzemních lokalitách našeho regionu. Celkem takto proběhl monitoring v rekordních 79 lokalitách. Z toho 18 na Ještědském hřbetu, 36 v Českém ráji, 3 v Jizerských horách, jednu na Semilsku, 16 na Českolipsku, tři v údolí Zábrdky a po jedné v Kokořínsku a Krušných horách. Nejběžnější zjištěnými druhy jsou vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*) a netopýr velký (*Myotis myotis*). Za zmínku stojí rekordní počet vrápenců malých (*Rhinolophus hipposideros*) v jeskyni Krtola, kde bylo napočítáno 718 jedinců.

Též vypomáháme i při dalších chiropterologických výzkumech, zejména při odchycích netopýrů do sítí. V letech 2020 to byly zejména odchyty v Českém ráji (j. U Hlavatice, Zaměněná jeskyně, Znovuobjevená jeskyně, Pohorská jeskyně, j. Ve Studené roklí, j. Bratrská modlitebna,...) a v Kokořínsku (Vlhošť). Počty chycených netopýrů u Zaměněné jeskyně byly výrazně vyšší, než na ostatních jeskyních v okolním prostoru lokality Na Konících.

TERÉNNÍ STANICE

Rozsáhlejší speleologická činnost vyžaduje také zázemí, a proto jsme se letos věnovali i našim terénním základnám.

BOUDA NA VELKÉM VÁPENÉM VRCHU

Na základně u Jítravy jsme průběžně pracovali na drobných opravách. Na podzim došlo k rekonstrukci venkovního dřevníku, dvou koleček pro vyvážení z jeskyně, začali jsme s reorganizací části vnitřního vybavení (skříně, matrace, nádobí atd.) mj. i kvůli dlouhodobému problému s myšicemi. Proběhla obhlídka stavu střechy, která vyžaduje rozsáhlejší opravu, s kterou počítáme v roce 2021.

OPRAVA TERÉNNÍ STANICE MALÁ BASA

Před třemi lety byly zahájeny velké práce na opravě terénní stanice na Malé Base. V předchozích letech byly vyměněny vyhnílé spodní klády, celý srub natřen, upraven terén kolem srubu, včetně stržení starého a vybudování nového závětrí. Úplně nakonec zůstala oprava střechy. Do té bylo již v roce 2019 nainstalováno střešní okno. Na to jsme navázali v roce 2020 instalací nové střešní krytiny.

Rozhodli jsme se stávající střechu zachovat a nad ní na laťování vytvořit provětrávanou střechu z kovových šablon.

Proto bylo vloženo i nové střešní okénko instalováno vyvýšeně na latě tak, aby zapadlo do nové krytiny. Toto okénko je původně určeno pro karavany, ale na provětrání podkrovního prostoru je na-prosto ideální. Navíc se požadovalo, aby bylo neprůlezná, což rozměr 28x28 cm splňuje.

Vlastní práce na rekonstrukci střechy započaly v r.2020 transportem materiálu. Ten byl realizován ve dvou termínech. Nejprve 12.4.2020 byly vyvezeny na hřebenovou cestu nad srubem dřevěné latě a plechování, které odtud byly postupně sneseny ke srubu a pod ním uschovány. Druhá etapa byla o něco náročnější, kdy se na srub dopravil ostatní zbylý materiál. Tím bylo téměř 90 plechových šablon krytiny, hoblovaná podhledová prkna, žlaby, svody, háky na žlaby, šrouby, nýty a veškeré další potřebné nářadí. V tomto nám velmi pomohl Libor Čech st., který vše postupně nahoru nad Velkou Basu vyvozl na jeho čtyřkolce. Posledních zhruba 50 metrů bylo potřeba veškerý materiál odnést na zádech.

Vlastní instalace střechy byla naplánována na prodloužený víkend od 8.5 do 10.5.2020 a tento čas byl opravdu zcela využit a rekonstrukci se v rámci tohoto času podařilo dokončit.

Práce na rekonstrukci střechy byly započaty demontáží starých žlabů, zaříznutím okraje stávající krytiny tak, aby bednění nepřesahovala o víc jak 2 cm. Poté byly na tuto stávající krytinu, jež je zachována jako spodní plocha, která takto vydrží funkčně mnoho dalších let, instalovány nové, dopředu neohýbané, háky na nové žlaby. Dále byl odstraněn původní neforemný plechový hřeben a instalováno nejprve svislé laťování, na které pak bylo umístěno vodorovné laťování s roztečí 37 cm.

Ráno 9.5.2020 došlo nejprve k rozměření plochy nové střechy, zaříznutí latí a osazení podhledových prken. Poté jsme nainstalovali okapnice a následně pak započali pokládku krytiny. Práce šla relativně rychle, jen nás přibrzdilo zakrytí kolem střešního okénka. Nejvíc zdrželo ovaření bitumenovým pásem kolem komínu, což se nedalo řešit jinak, aby toto místo dobře těsnilo. Na neděli zbylo už jen položit poslední řadu krytiny, a následně instalovat závětrné lišty a hřebenáče. Tyto jsou připevněny pomocí nýtů. Poslední práce bylo složit žlaby s čelíčky, osadit je do háku a na zadní žlab pak připojit svod. U předního žlabu byl jen instalován chrlič.

SPELEOLOGICKÝ DEN 2020

Letošní, již 15. ročník Speleologického dne proběhl první víkend v červenci. Účast návštěvníků i přes nepřízeň Covidu byla vynikající. Jeskyni navštívilo celkem 126 návštěvníků a další lidé se jenom přišli podívat do lomu a něco se dozvědět o podzemí Liberecka. Někteří se tak poprvé dozvěděli, že tu máme i jeskyně, a také že svou krásou leckdy „překonají“ Moravský nebo Český Kras. :-)

Samotnému Speleodni předcházelo několik měsíců příprav, kdy se připravovaly zábava a odměny pro děti, sháněli sponzoři, navážel se potřebný materiál, ale také probíhal úklid lomu. Z oslovených sponzorů nás nakonec podpořil pouze pivovar Konrád, nicméně i tak jsme se rozhodli Speleoden pro veřejnost uspořádat. :-)

Úklid lomu jsme vzhledem k nepřízní počasí rozdělili na 2 etapy. První měla za úkol zabezpečit stěny lomu a bezpečně shodit volné kameny, které by mohly zranit návštěvníky při samotné akci. Tato etapa zabrala 1 celé sobotní odpoledne. Druhá etapa, již samotný úklid plata, proběhnul v následující neděli, kdy se krom uklízení kamení ještě posekala vysoká tráva, která by překážela při stavění stanů a zázemí pro pořadatele. Celkem se nás na úklidových akcích sešlo 8 lidí. Ve čtvrtek, před Speleodnem, se také uskutečnila mimořádná členská schůze, které se zúčastnili nejen všichni organizátoři, ale nakonec se nás sešlo úctyhodných 17 členů, díky čemuž se mohlo doladit vše do posledních detailů.

Speleoden: v sobotu jsme se začali scházet již v 8 hodin na lomu a díky hojné účasti jsme stihli vše připravit ještě před příchodem prvních návštěvníků, kteří jako tradičně zvědavě nakukují již před zahájením.

Na samotné akci na návštěvníky čekala oblíbená bednovaná, plazivka a další zábava pro děti, prezentace o Libereckém podzemí, výstava kamenů, figurína jeskynního potápěče s výkladem a občerstvení. K vidění bylo i několik ukázek lezecké techniky pro pohyb v podzemí, včetně 150m dlouhého lanového traversu. A samozřejmostí a největší atrakcí celého dne byla také nasvícená vstupní propast jeskyně, do které mohli návštěvníci po odborném zaškolení sestoupit po žebříku a shlédnout tak místa, která jsou běžně laické veřejnosti nepřístupná.

Celkově shrnuto proběhla letošní akce v příjemném poklidu, návštěvníci se po celý den rovnoměrně střídali, čímž nevznikalo žádné dlouhé čekání a fronty... A dokonce 4 návštěvníci projevili zájem poznat naši skupinu trochu blíže, což nás samozřejmě těší ze všeho nejvíce. :-)

Společenská rubrika

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ

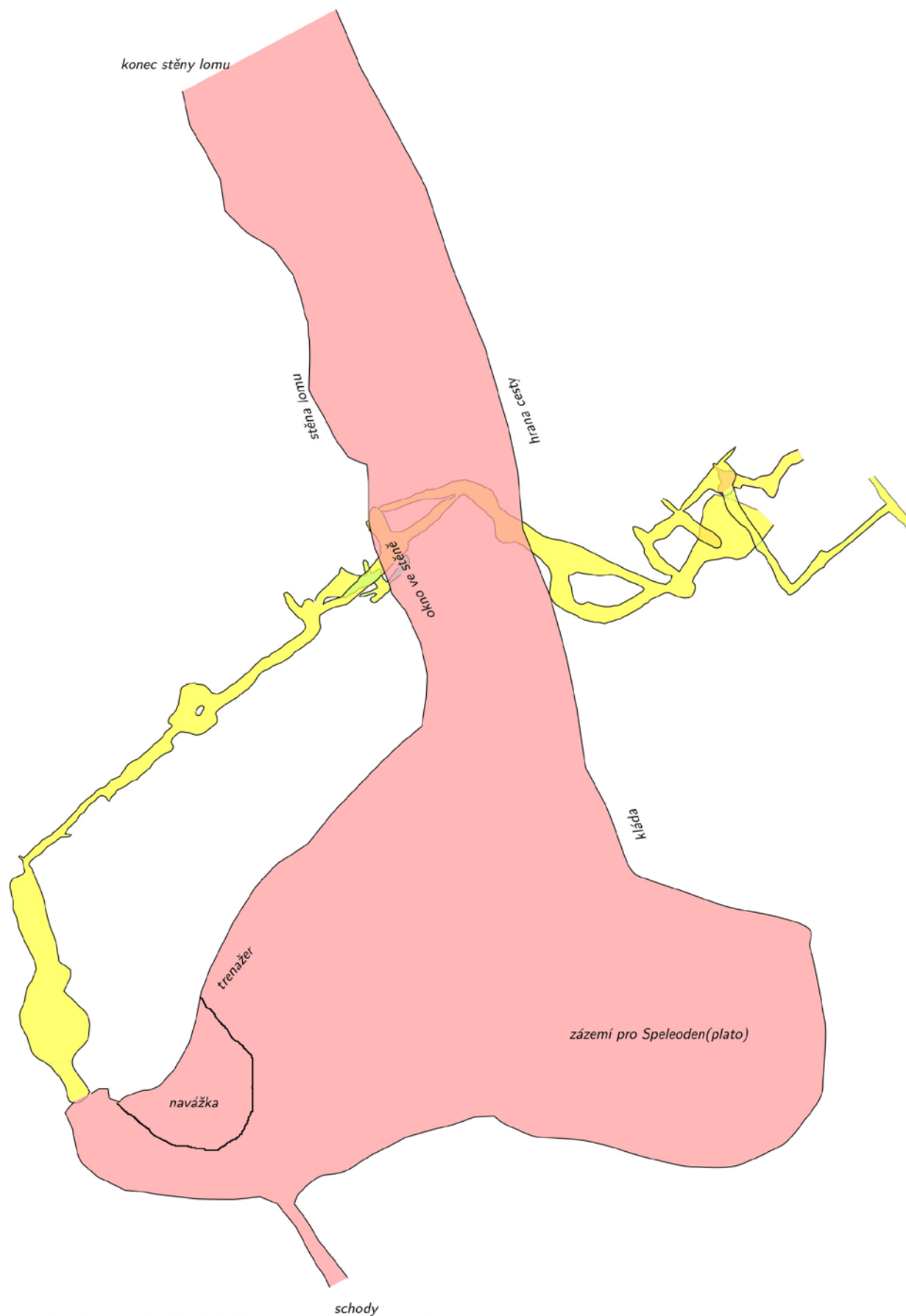
V roce 2020 oslavili naši kamarádi několik výročí. Věku 60 let dosáhl 24. června Radovan Kunc. Krásného kulatého výročí dosáhla 6. června Monika Binháková.

Všem za naši ZO přejeme ještě mnoho aktivních let, a aby jim zdravotní stav i nadále dovolil navštěvovat a pracovat v čarokrásném podzemí.

Přílohy

Hanychovská jeskyně - situační nákres

měřítko 1 : 100
0 1 2 3 4 5 m

Délka: 139 m
Převýšení: 14 m
Měří: Jiří Fichtner, Markéta Fichterová, a kol. 2014 – 2020

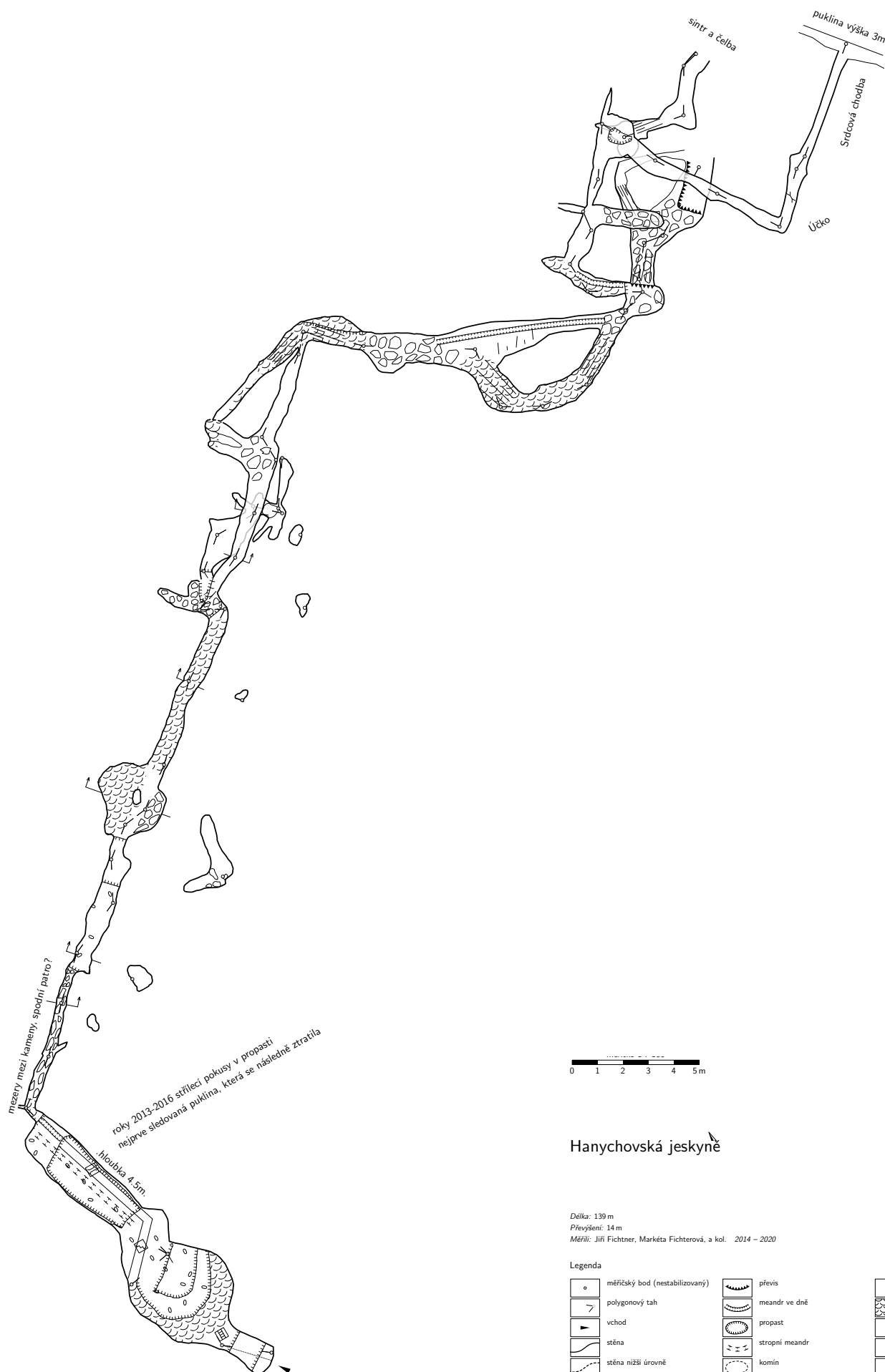
Legenda

stěna

stěna nižší úroveň

nezaměřená stěna

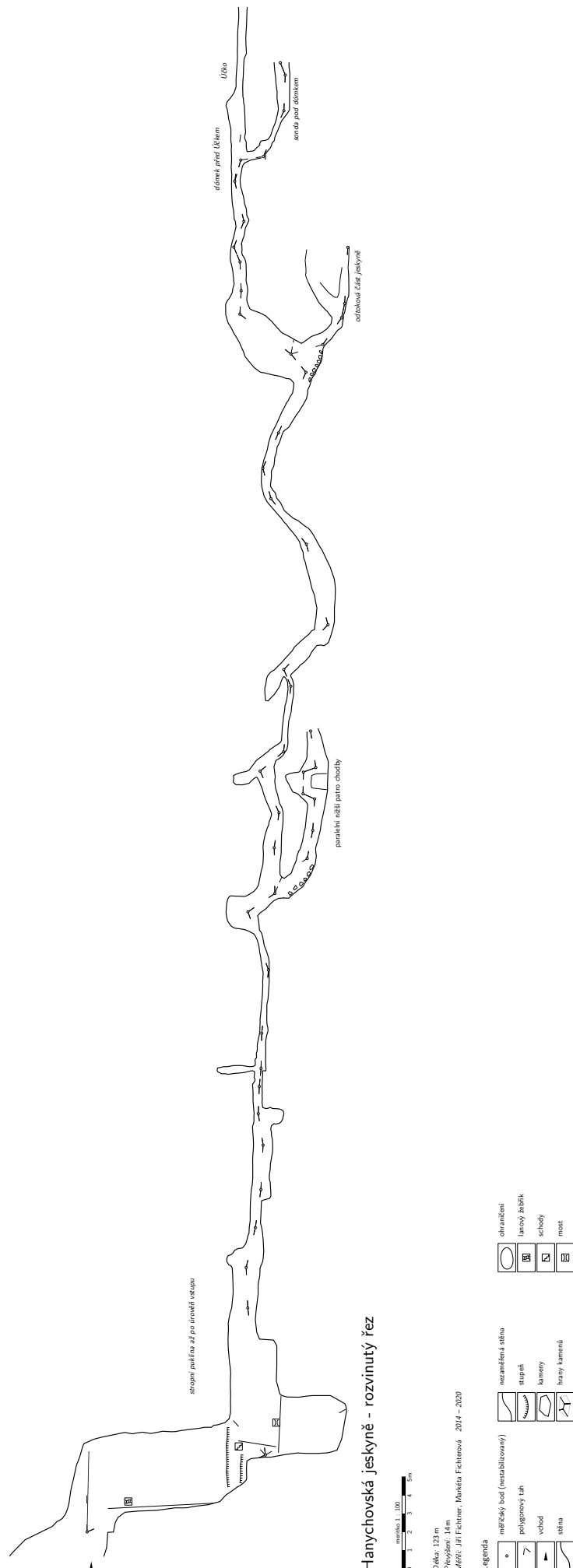

Hanychovská jeskyňe

Délka: 139 m
Převýšení: 14 m
Měřili: Jiří Fichtner, Markéta Fichterová, a kol. 2014 – 2020

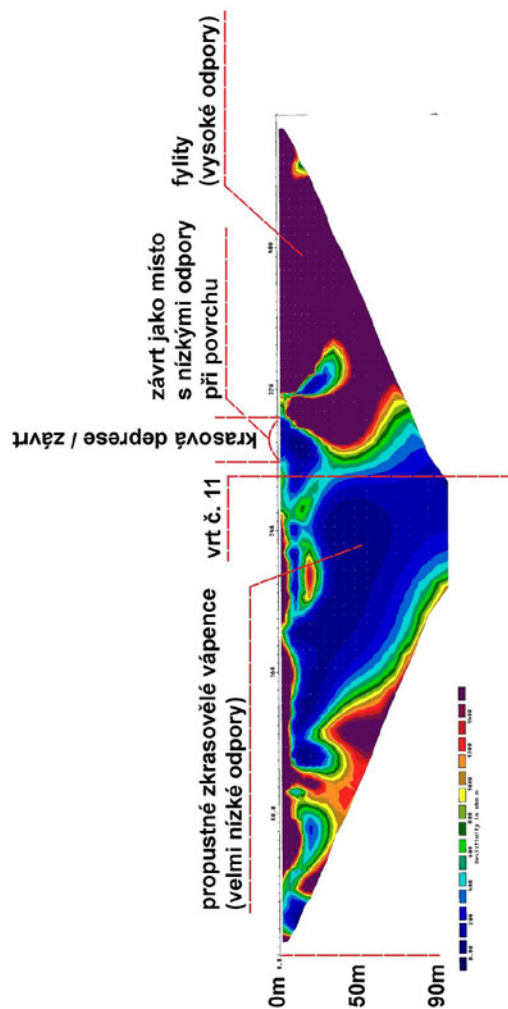
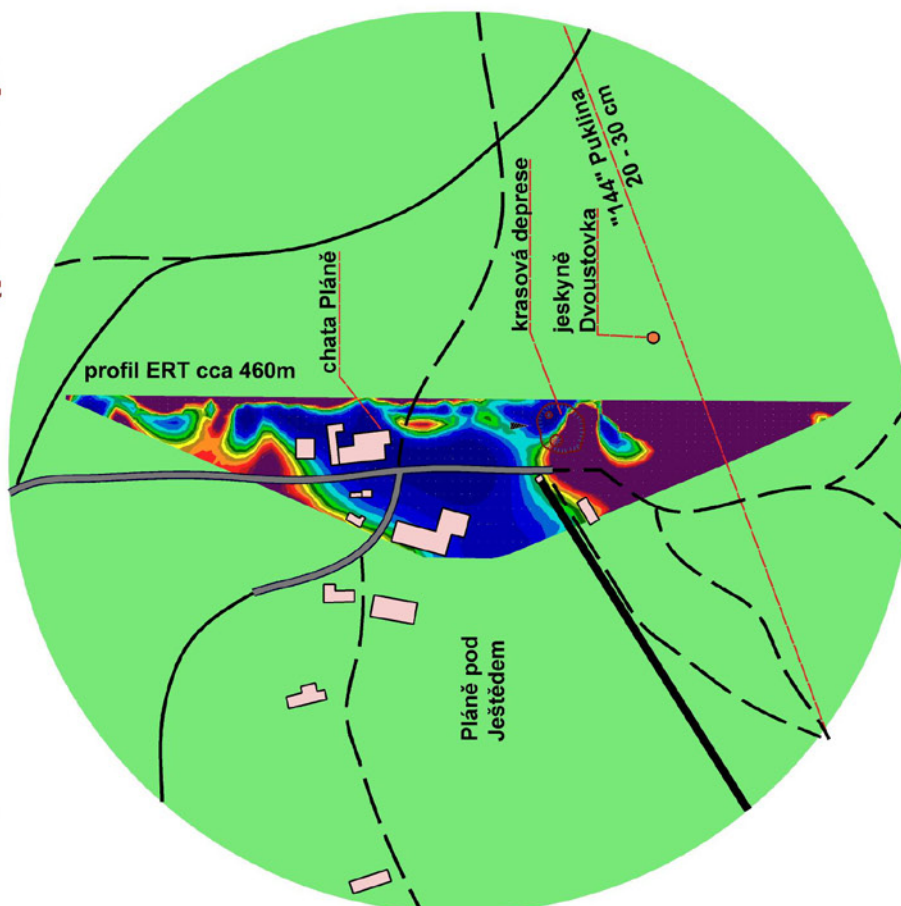
Legenda

	měřicí bod (nestabilizovaný)		převis		kamení
	polygonový tah		meandr ve dně		sintrové náteky
	vchod		propast		stalagnát
	stěna		stropní meandr		pevný žebřík
	stěna nižší úrovně		komín		schody
	nezaměřená stěna		svah		most
	příčný řez		hrany kamenů		
	stupeň		ohraničení		

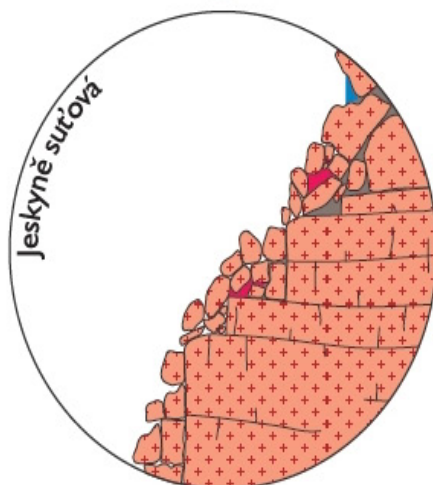
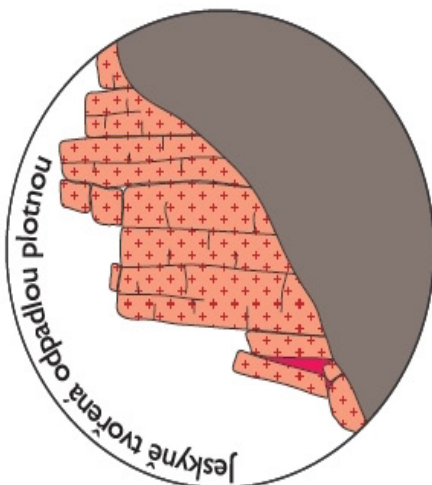
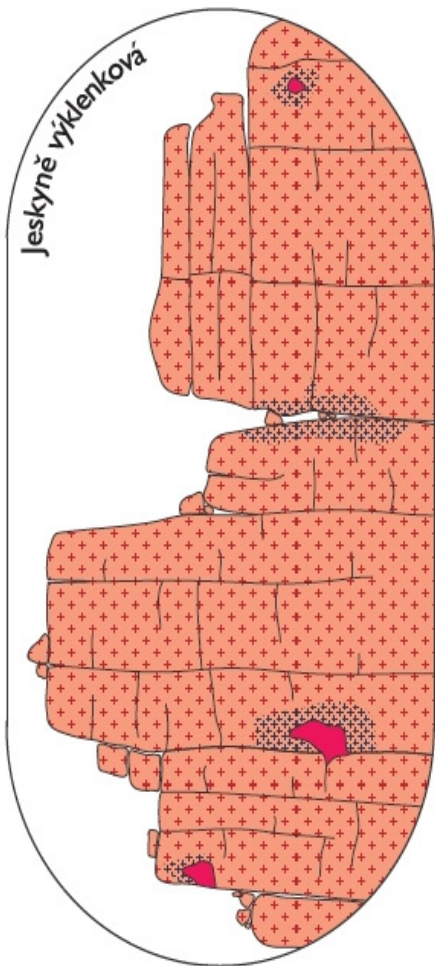
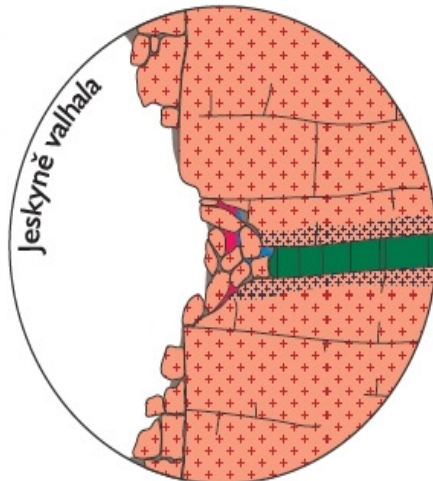
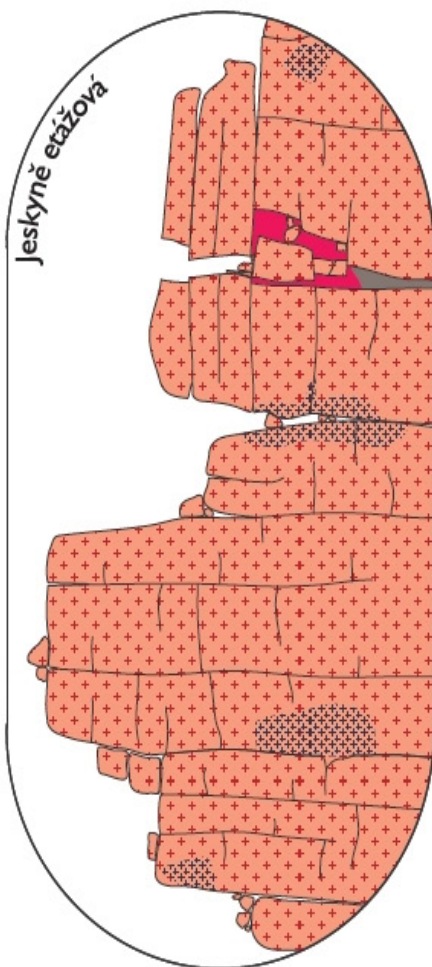
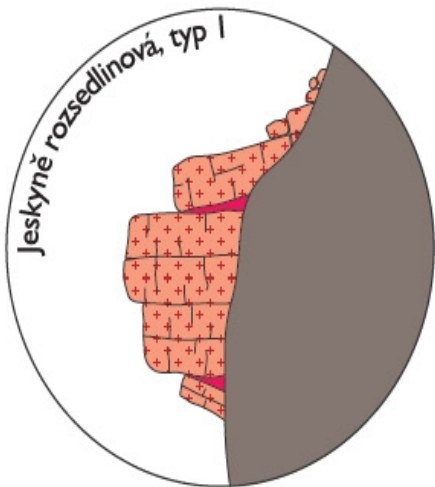
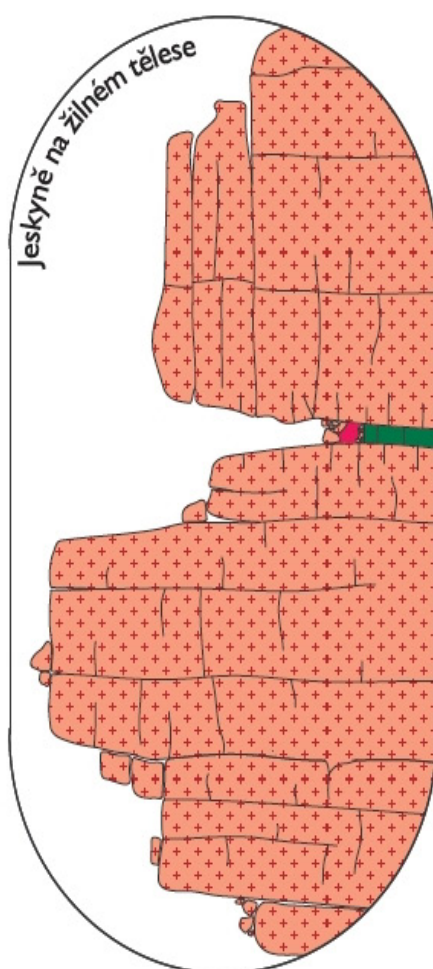
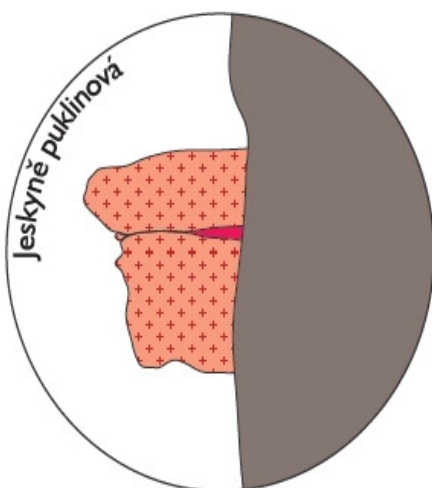
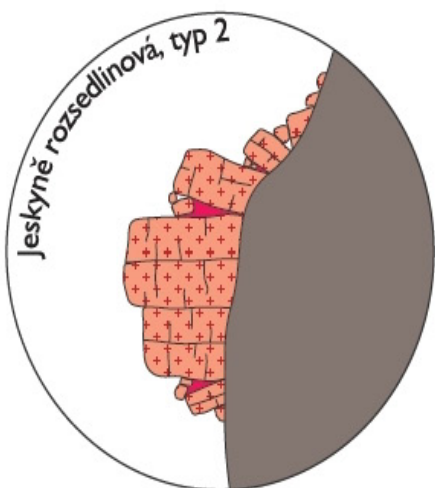

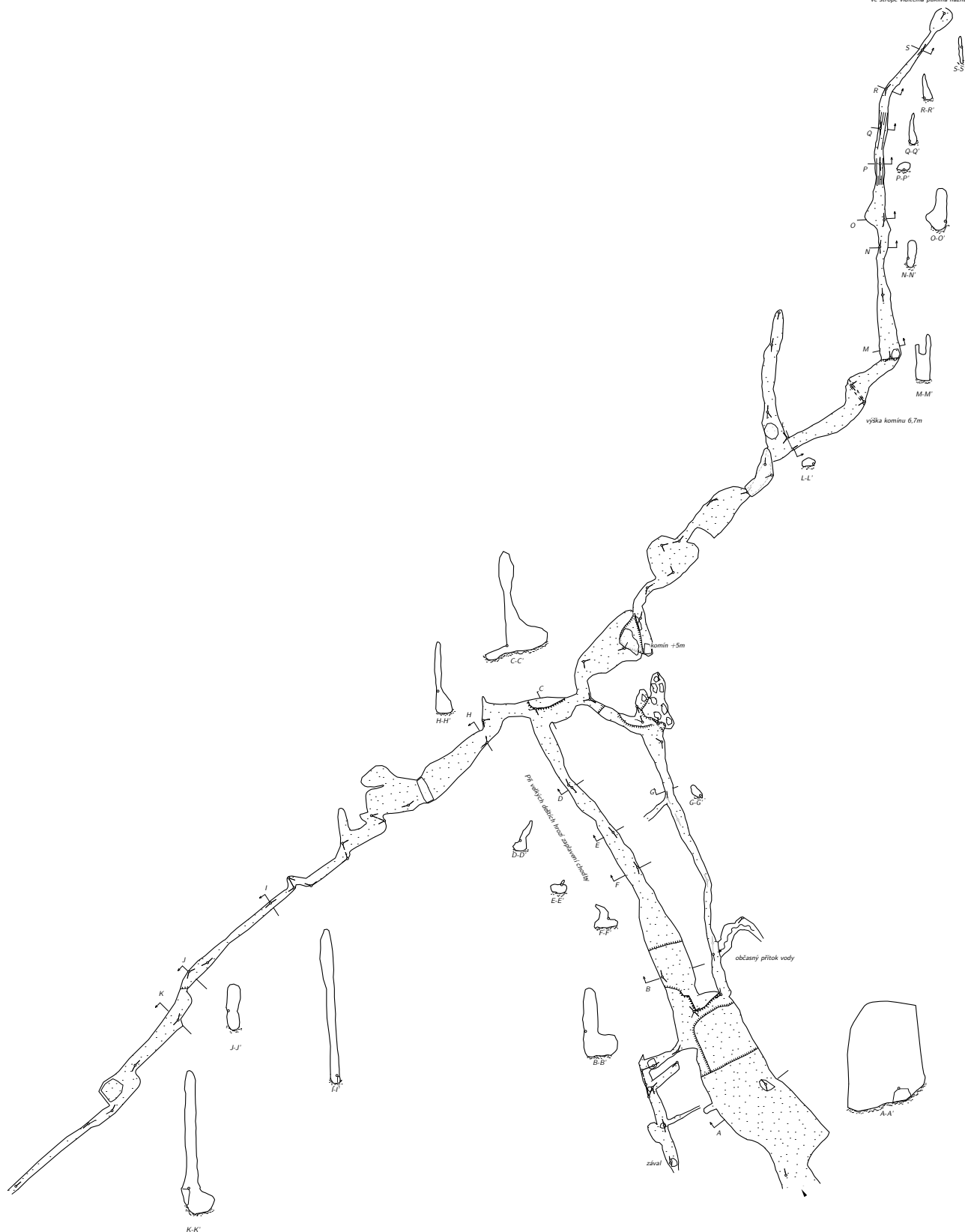
PROFIL ERT NA PLÁNÍCH (podélně po hřebeni Ještědského hřbetu)

U vrtu č. 11 z roku 1960 byla v hloubce 9 metrů zastižena krasová dutina o výšce cca 2,7 metru. Deprese na povrchu byla dříve mylně interpretována jako zavezený lom, ve skutečnosti se jedná o krasovou depresi, resp. relikt závrťu.

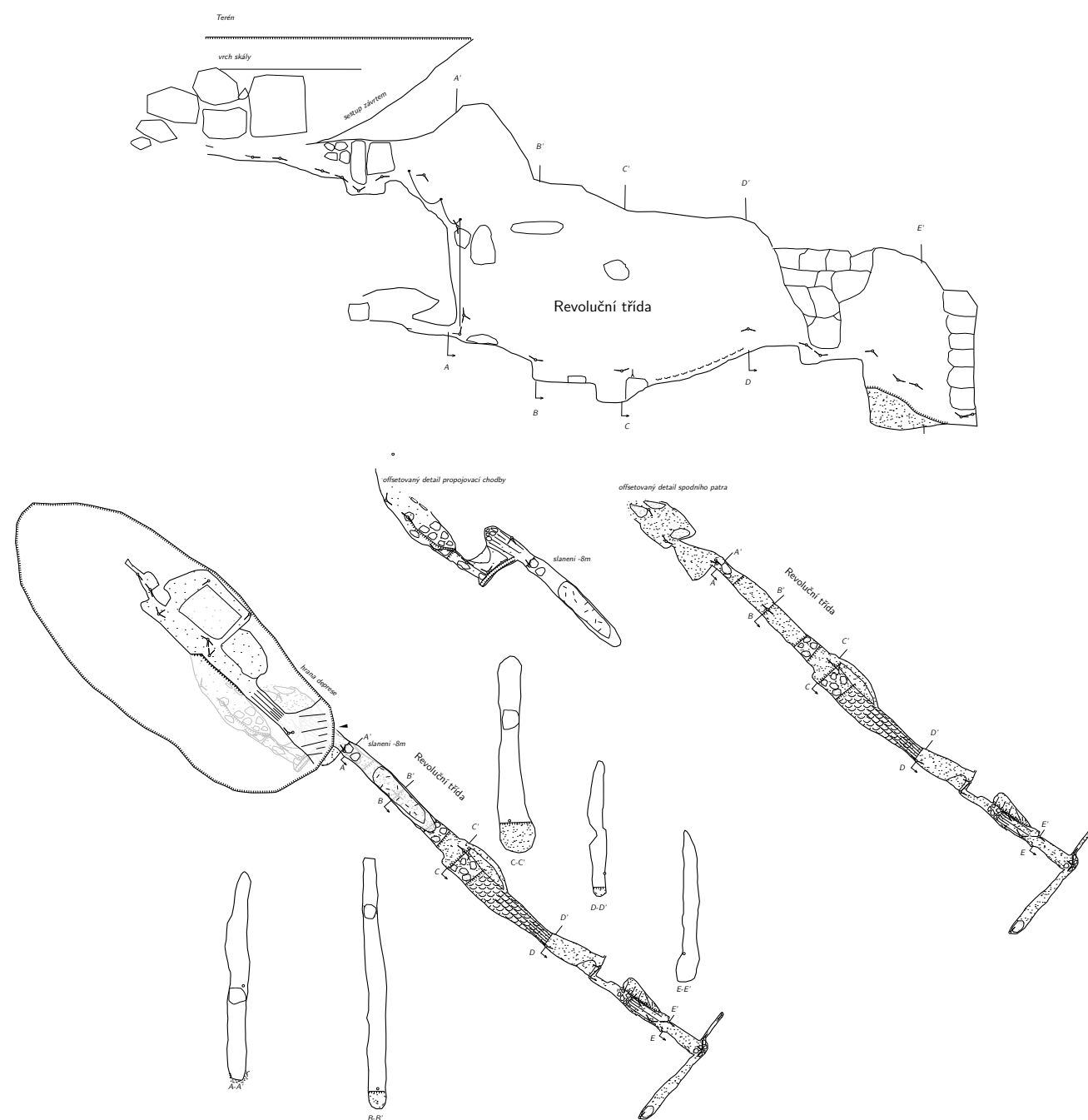
Sklepy pod Troskami

měřítko 1 : 100
0 1 2 3 4 5m

Délka: 223 m
Převýšení: 11 m
Měřili: Jiří Fichtner, Markéta Fichtnerová, a kol. 2020

Legenda

	měřicí bod (nestabilizovaný)		stupeň
	polygonový tah		převis
	vchod		stropní meандр
	stěna		svah
	stěna nižší úrovně		kameny
	nezaměřená stěna		hrany kamenů
	písek		písek
	příčný řez		vodní tok

Zaměření

měřítko 1 : 100
0 1 2 3 4 5 m

Delka: 85 m
Převýšení: 19 m

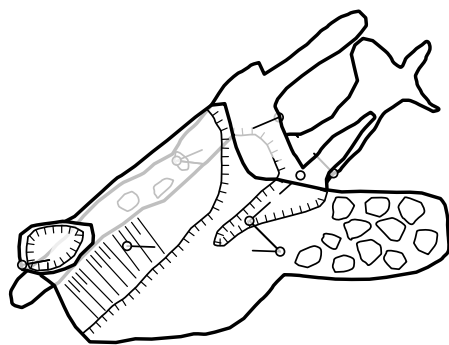
Měříli: J. Fichtner, M. Fichtnerová, J. Mertlík, K. Mertlík 2019 – 2020

Legenda

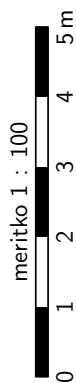
	měřičský bod (nestabilizovaný)
	polygonový tah
	vchod
	stěna
	nezaměřená stěna
	písek
	příčný řez
	stupy
	převis
	meandr ve dně

	svah
	kameny
	hrany kamenů
	ohraničení
	jilovitý písek
	falešný strop ze zaklinených kamenu
	sintrové náteky
	síntr
	stalagmit
	suchý písek

Znovu-objevená

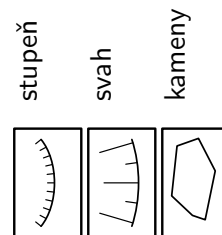
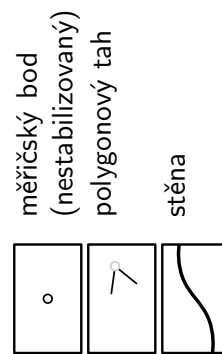

Délka: 13 m

Převýšení: 7 m

Měřili: D.Horáček, J.Fichtner, M.Fichtnerová 2020

Legenda

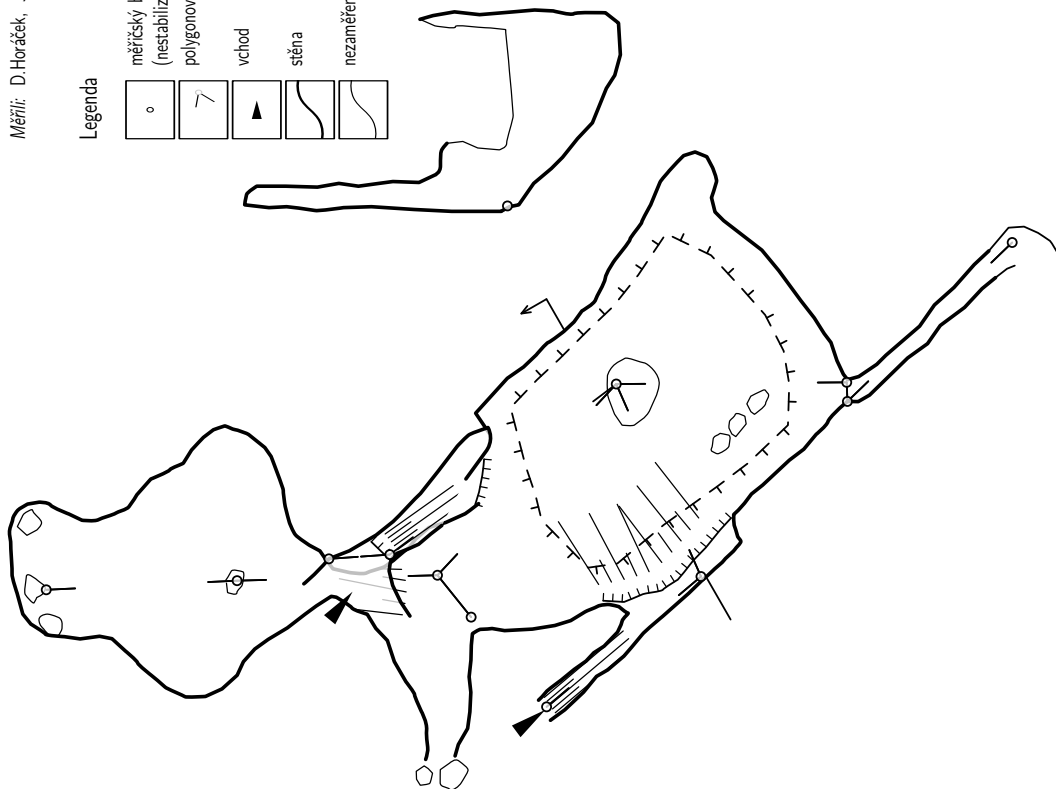
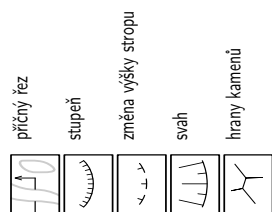
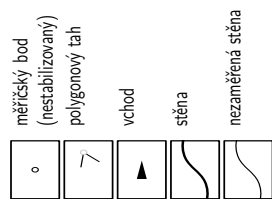

Délka: 34 m

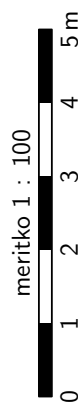
Převýšení: 7 m

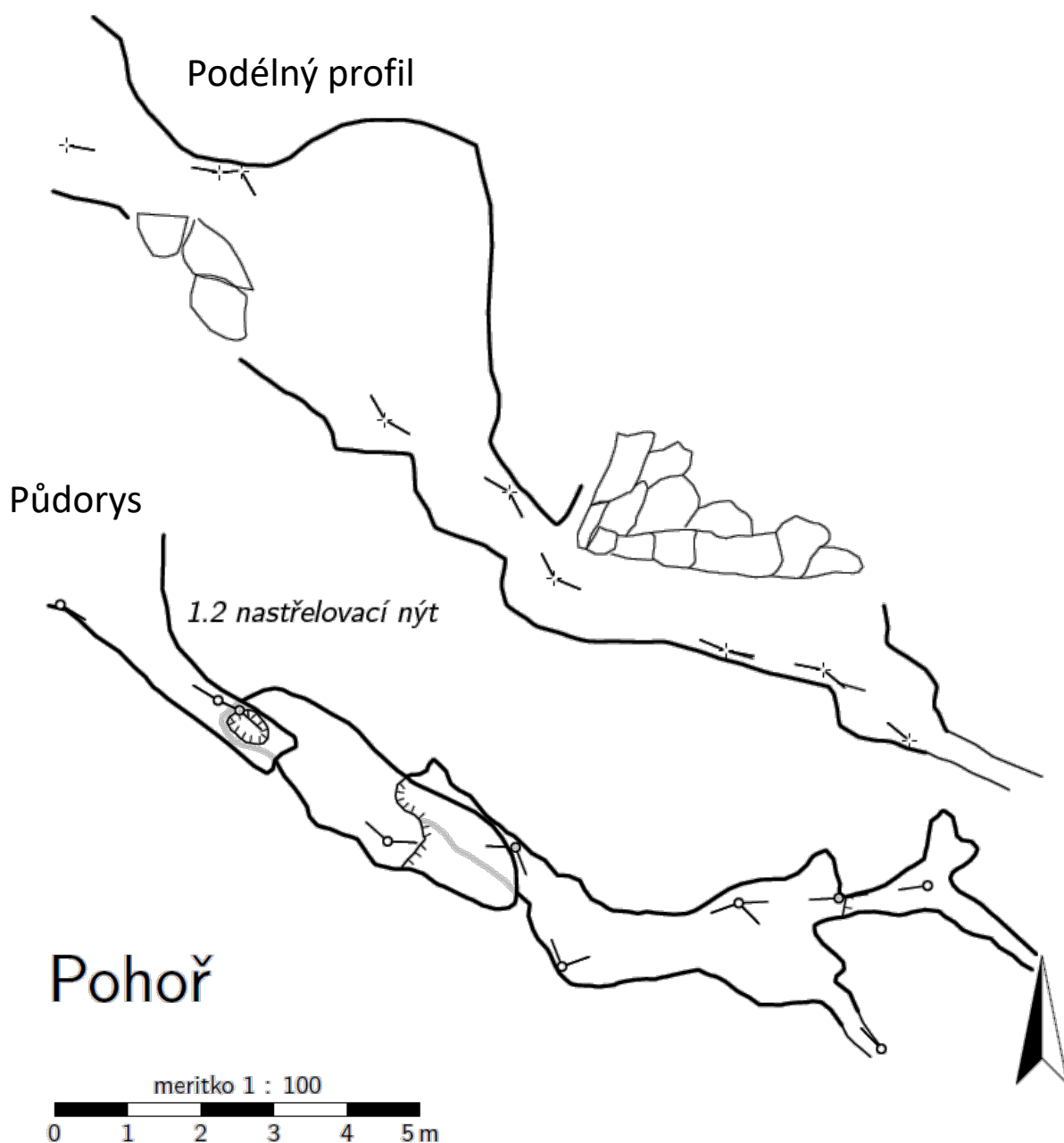
Měřili: D.Horáček, J.Fichtner, M.Fichtnerová 2020

Legenda

U Hlavatice

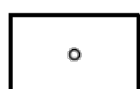

Délka: 20 m

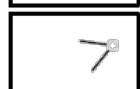
Převýšení: 8 m

Měřili: Jiří Fichtner, Markéta Fichtnerová 2020

Legenda

měřičský bod
(nestabilizovaný)

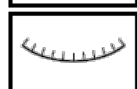
polygonový tah

stěna

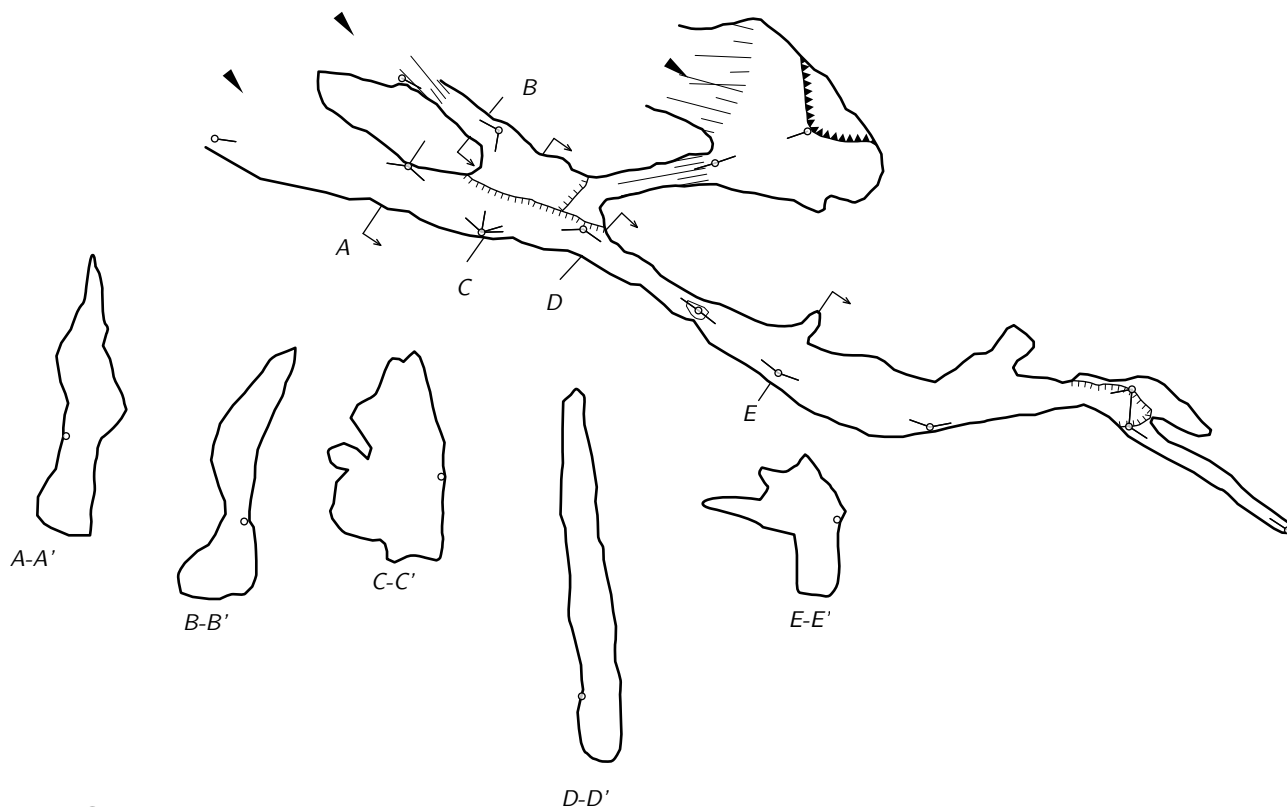

nezaměřená stěna

stupeň

Ve Studené rokli

meritko 1 : 100
0 1 2 3 4 5 m

Délka: 36 m

Převýšení: 5 m

Měřili: Jiří Fichtner, Markéta Fichtnerová 2020

Legenda

	měřičský bod (nestabilizovaný)		stůp
	polygonový tah		převís
	vchod		svah
	stěna		hrany kamenů
	příčný řez		

© 2020

ČESKÁ SPELEOLOGICKÁ SPOLEČNOST

4-01 ZO LIBEREC - pobočný spolek

Masarykova 11, 460 01 Liberec 1

☎ 602 288 482 , nebo 603 780 392

e.mail: speleolbc@volny.cz

[http:// www.speleolbc.cz](http://www.speleolbc.cz)

*Autoři textu, fotografií a map: Daniel Horáček, Ivan Rous, Jiří Honzejek, Jiří Fichtner, Miroslav Vyvadil,
Zdeněk Dvořák (ZO 6 – 14 Suchý žleb) a další*